

TABİİ AFETLERDEN ZARAR GÖREN ÇİFTÇİLERE
YAPILACAK YARDIMLAR HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 2090

Kabul Tarihi : 20/6/1977

Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 5/7/1977 Sayı : 15987

Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 16 Sayfa : 2435

Amaç:

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; yangın, yersarsıntısı, yer kayması, fırtına, taşkın, sel, don, dolu, kuraklık, haşere ve hastalık gibi nedenlerle tarımsal ürünleri, canlı - cansız (toprak dahil) üretim araçları ve tesisleri zarar gören veya yok olan ve bu yüzden çalışma ve üretme imkanları önemli ölçülerde bozulan çiftçilere, köylünün kurmuş olduğu tarımsal amaçlı üretim kooperatiflerine, Devletçe gerekli yardımların yapılmasını sağlamak ve yapılacak yardımlara ilişkin usulü ve esasları belirlemektir.

Yardımlar:

Madde 2 – Bu Kanuna göre yapılacak Devlet yardımları; kredi açma, karşılıksız mal veya para verme veya teknik yardım yapma, yapılacak veya onarılabilecek tesislerin maliyetlerine katılma şekillerinden biri ile olur.

Yardımlarda küçük işletmelerle aile işletmelerine öncelik tanınır.

Afet dolayısıyla çalışma ve üretim imkanları önemli ölçüde bozulmaktan maksat, çiftçinin;

A) Ürünlerinin canlı - cansız üretim araçlarının ve tesislerinin değer itibariyle en az %40 oranında zarar görmesi, bu zararı diğer tarımsal veya başka gelirleriyle karşılayacak gücü bulunmaması ve kredi veren banka, kooperatif ve benzeri kuruluşlardan bu zararı karşılayacak borç alma imkanı olmaması;

B) Ürünlerinin, canlı - cansız üretim araçlarının veya tesislerinin % 40'dan az zarar görmesi halinde, kredi alma imkanı olmaması, başka geliri bulunmaması,dolayısıyla tarımsal faaliyetlerini devam ettiremeyecek ve geçimini sağlayamayacak duruma düşmesi,

Halleridir.

Karşılıksız yardım,ancak yukarda,belirtilen koşullarda ve geri ödeme gücü olmadığı saptanan,çiftçilere yapılabilir. Tesis maliyetine katılma, sadece çiftçilerin birlikte kullandıkları

ve yararlandıkları araçlar ve tesisler için ve gereğine göre yapılabilir. Tesisin onarılması veya yenisinin sağlanmasına katılma, proje tutarının % 70'ini geçemez.

Bu esaslara göre ve bölgeler itibariyle, çiftçilere hangi afetler için, ne gibi ürünleri, canlı - cansız üretim araçları ve tesisleri için hangi şartlarda ve ne şekilde yardım yapılacağı yönetmelikte açık ve seçik bir şekilde belirtilir.

Zarar ve ziyanların Devletçe herhangi bir suretle karşılanmış olanlara veya tarımsal sigortadan yararlanma imkanı bulunanlara bu kanun gereğince ayrıca yardım yapılmaz.

Hasar tespit komisyonları:

Madde 3 – Afetlerden zarar gören çiftçilerin zarar ve ziyanlarının mahiyetini, oranlarını ve tutarlarını tespit etmek, çiftçinin ödeme gücüne göre karşılama şekillerini belirtmek amacıyla her il ve ilçede hasar tespit komisyonları kurulur.

Komisyonlar:

A) İllerde vali veya adına görevlendireceği yardımcısının başkanlığında; defterdarlık, teknik ziraat müdürlüğü, veteriner müdürlüğü, T.C. Ziraat Bankası Müdürlüğü ve Ziraat Odası Başkanlığından,

B) İlçelerde, kaymakam veya adına görevlendirilen vekilinin başkanlığında; ilçe Ziraat Mühendisliği, ilçe veteriner hekimliği, mal müdürlüğü, T.C. Ziraat Bankası Müdürlüğü, ziraat odası başkanlığı ile ilgili muhtarlar ve belediye olan yerlerde çiftçi malları koruma başkanlığı yetkililerinden,

Oluşur.

Komisyonların yetkileriyle çalışma yöntemleri yönetmelikte belirtilir.

Fon kurulması:

Madde 4 – (Mülga: 21/2/2001 - 4629/1 md.)

Fonun yönetilmesi:

Madde 5 – (Mülga: 21/2/2001 - 4629/1 md.)

Hesap dönemi ve denetim:

Madde 6 – (Mülga: 21/2/2001 - 4629/1 md.)

İstisna ve muafliklar:

Madde 7 – Bu Kanunun uygulanması ile ilgili;

A) (Mülga: 21/2/2001 - 4629/1 md.)

B) Başvurmalar, bildirimler, düzenlenecek senetler, tasarruf belgeleri ve benzeri kağıtlarla, resmi mercilerce ve noterlerce yapılacak işlemler her türlü vergi, harç ve resimlerden muafır.

Madde 8 – Bu Kanunun Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına yüklediği görevleri yürütmek üzere Bakanlık bünyesinde bir Afetler Dairesi kurulur.

Daire, bir başkanın yönetiminde başkan yardımcıları ile gerektiği kadar uzmanlık, müdürlük, (...) (1) ve bunlara bağlı bürolardan oluşur. Dairenin taşradaki hizmetleri il ziraat ve veteriner kuruluşlarınca yürütölür.

Ceza hükümleri:

Madde 9 – Afet bölgelerinde felakete uğrayanlara bu Kanuna göre bedelli veya bedelsiz olarak verilen iş veya irat hayvanlarını, tohumluk, gübre, mücadele ilacı, alet, makine ve malzeme gibi canlı veya cansız üretim araçlarını veya tesislerini izinsiz olarak iki yıl içinde satan veya devreden yahut başka maksatlarla kullananlar hakkında daha ağır cezayı gerektirmediği takdirde, 1.000 liradan 5.000 liraya kadar ağır para cezasına ve bu mallara, kimin elinde olursa olsun, el konulmasına, mevcut olmadıkları takdirde bedellerinin tazminine hükmolunur.

Yukarıda sözü edilen suçlara ilişkin davalar Sulh Ceza Mahkemelerinde görölür.

Yönetmelik:

Madde 10 – Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde, kanunun uygulama şeklini ve kanunun yönetmeliğe bıraktığı hususları düzenlemek üzere bir yönetmelik hazırlanır ve Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konur.

Ek Madde 1 – (Ek: 23/7/1995 - 4123/7 md.)

1 – Meydana Gelen tabii afet nedeniyle yitirilen canlı hayvan kayıplarının karşılığı, Tarım İl Müdürlüklerinin yaptığı tespitler üzerinden, hak sahiplerine (...) (2) aynî olarak verilir.

Geçici Madde 1 – (Ek: 28/8/1992 - 3838/16 md.)

Erzincan, Tunceli ve Gümüşhane merkez ve ilçelerinde 1992 Mart ayında vuku bulan deprem nedeniyle yitirilen canlı hayvan kayıplarının karşılığı, Tarım İl Müdürlüklerinin yaptığı tespitler üzerinden, hak sahiplerine (...) (3) aynî olarak verilir.

Yürürlük ve yürütme:

Madde 11 – Bu Kanunun hükümleri 28 Şubat 1977 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Madde 12 – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

---

(1) Bu fıkrada geçen “bir fon saymanlığı” ibaresi, 21/2/2001 tarihli ve 4629 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metinden çıkarılmıştır.

(2) Bu maddede geçen “2090 sayılı Kanunla kurulmuş fon hesabından temin edilerek” ibaresi, 21/2/2001 tarihli ve 4629 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metinden çıkarılmıştır.

(3) Bu madde geçen “2090 sayılı Yasayla kurulmuş fon hesabından temin edilerek” ibaresi, 21/2/2001 tarihli ve 4629 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metinden çıkarılmıştır.

2090 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun	Yürürlüğe	giriş tarihi
No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	
3838	— 5/9/1992	
4123	— tari- geçerli üzere	1/1/1995 rihinden olmak
4629	— tari- geçerli üzere	1/1/2002 rihinden olmak
	3/3/2001	
	tarihinde	

5144-2